

december 2025

Van oud naar nieuw

December kan een tijd zijn van terugblikken en vooruitzien, ook voor onze afdeling.

Een terugblik: Dankzij de inzet van nogal wat leden die voor en achter de schermen actief zijn hebben wij een programma kunnen bieden zoals u dit van ons gewend bent zoals de middagbijeenkomsten, de dagreizen, het stampottenbuffet, het samenstellen van de nieuwsbrief, de bezorging van magazine en nieuwsbrief en meer.

Aan allen die hieraan hebben meegewerkt: hartelijk dank!

Een vooruitblik: De voorbereidingen voor het programma van 2026 zijn inmiddels al volop in gang gezet.

In onze vorige nieuwsbrief hebben wij u bericht over de organisatorische veranderingen vanuit het centrale kantoor in Woerden.

Naast de inning van de contributie wordt nu ook de ledenadministratie in Woerden verzorgd.

Als bestuur van de afdeling zijn wij blij met deze veranderingen omdat hiermee de taken van secretaris en penningmeester in gunstige zin zijn veranderd: minder en overzichtelijker.

Hopelijk zet dit één of twee leden aan om zich te melden voor een van deze taken!

Met ingang van het nieuwe jaar komt het magazine "Ouderen Wijzer" per post bij u thuis.

Daarmee wordt een jarenlange traditie van bezorging door onze leden wat betreft het magazine afgesloten.

Wij zijn veel dank verschuldigd aan hen die dit, vaak acht keer per jaar, voor hun rekening hebben genomen.

Via onze lokale nieuwsbrief blijven wij u informeren over de activiteiten die wij als afdeling organiseren.

Zoals nu de planning is verschijnt onze nieuwsbrief in 2026 vier keer nl in de maanden januari, maart, augustus en oktober.

Wij hopen dat wij voor de bezorging daarvan opnieuw een beroep mogen doen op onze vrijwilligers.

Op 17 december a.s. houden wij onze laatste bijeenkomst van dit jaar waarin Kerst centraal staat.

Voor velen van ons is Kerst uitzien naar "Het Licht " in een wereld waarin het lijkt dat het "donker " nogal eens overheerst.

Dat wij in deze tijd onderlinge ontmoetingen mogen hebben die van betekenis kunnen zijn voor de ander en voor ons zelf .

Wij wensen u: Goede Kerstdagen en een Voorspoedig Nieuwjaar

Klaas Dunnig (voorzitter)

Verder vindt u in deze nieuwsbrief:

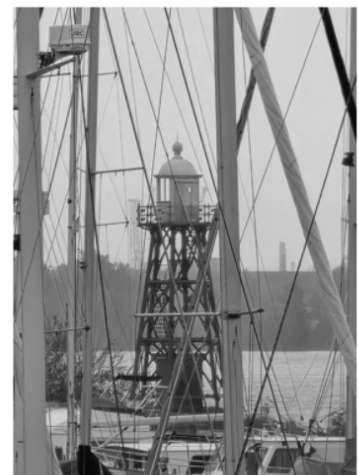
- reisverslag reis naar de Hoekse Waard op 17 oktober 2025
- verslag ledenmiddag 15 oktober
- verslag ledenmiddag 19 november
- informatie ledenmiddag 17 december
- informatie ledenmiddagen in 2026
- zorgvakanties van het vakantiebureau

Dagje uit met ANBO PCOB, afdeling Ermelo, een verslag

17 oktober 2025: Het is weer zover. We mogen weer een dagje uit met de ANBO PCOB. We gaan vandaag naar Strijen, dat ligt in de Hoeksche Waard. Voor sommigen is deze kant van het land min of meer onbekend. Daarom was er ook veel belangstelling voor dit dagje uit. Naar ik heb begrepen was de bus al binnen een week vol en is er overgegaan naar een grotere bus. En nog was er een wachtlijst. Strijen heeft ongeveer 8800 inwoners en dit dorp bestaat ruim 1000 jaar. De rit er naar toe verliep vlot, behalve bij Amersfoort, daar hebben we een beetje file gehad. Maar dat kan ook niet anders als je om 9.00 uur uit Ermelo vertrekt. We rijden ook door de Kiltunnel die een lengte heeft van ruim 400 meter en onder de Dordtse Kil door gaat. Voor deze tunnel moet je tolgeld betalen en Jeffrey, onze chauffeur, meldde al dat hij zo wel even langs kwam om het geld op te halen. Maar gelukkig maakte hij een grapje want zij hebben daar een speciaal pasje voor. Maar wij snapten dat natuurlijk allang. We komen iets later dan gepland in Strijen aan, (de Strijenaren zeggen zelf Strien) en de koffie stond al klaar om ingeschonken te worden. En er stonden heerlijke

Zeeuwse bolussen op tafel. We zaten in een mooi bijgebouw van de Hervormde Kerk die we ook gingen bezichtigen. Bij een vroegere restauratie werd het jaartal 1511 aangetroffen en men neemt aan dat dit het jaar is dat de bouw van de Grote of Sint Lambertuskerk gereed is gekomen. Maar daar verschillen de meningen ook weer over. Bij binnenkomst werd het orgel bespeeld en werd er door een vrijwilliger één en ander verteld over de kerk. Er werden veel jaartallen genoemd maar die heb ik niet allemaal onthouden. Wel heb ik onthouden dat er ooit geen orgel in de kerk mocht komen omdat dit een "Satans fluitenkast" was. De orgelmakerij van van Oeckelen heeft het orgel gemaakt en het is in 1840 in gebruik genomen. Daarna zijn nog verschillende restauraties uitgevoerd. Ook zijn er mooie gebrandschilderde ramen te zien. Eén daarvan viel mij erg op. En dat was die van de grote brand in Strijen waarbij de helft van het dorp in vlammen opging. Dat gebeurde in het jaar 1759. Hierna gingen we naar het smederij museum "Het land van Strijen" dat is gevestigd in het gebouw van de Oudheidkundige vereniging. Hier werd nog een demonstratie gegeven door een smid en konden we allerlei dingen bekijken van de Oudheidkundige vereniging. Dan wordt het weer tijd om naar de bus te gaan. De gids gaat gelijk met ons mee want we rijden alvast een stukje van de

watersnoodramp route. In de Hoeksche Waard zijn heel veel dijken die op Delta hoogte zijn gemaakt en het land ligt daar tussen in. Wat opvalt is dat langs deze dijken heel veel knotwilgen staan die allemaal na het hoge water zijn gepland. We rijden nu naar Zuid Beijerland waar we in de "Eendrachtshoeve" gaan eten. We worden vriendelijk ontvangen en het eten is goed verzorgd. Hierna gaan we nog een stuk van de route rijden en komen we aan in Strijensas. Bij restaurant "de Batterij" krijgen we koffie met cake. Hier is een haven bij waar op dit moment boten liggen

te wachten tot het volgend jaar weer zeilweer wordt. Tussen de masten door was ook nog een oude vuurtoren te zien die niet meer in werking is. Dan wordt het weer tijd om huiswaarts te gaan. We brengen eerst de gids nog even thuis en dan rijden we weer richting Ermelo. Ik wil hier nog wel even mijn bewondering uitspreken voor chauffeur Jeffrey. Om met zo'n grote bus te rijden en te manoeuvreren op die smalle dijken moet je wel een goed inzicht daarop hebben. Hartelijk dank daarvoor. Ook gaat onze dank uit naar Elly en Joke die weer een mooie reis voor ons hebben uitgezocht.

Corrie Ras – Treur

Verslag van de ledenmiddag op 15 oktober 2025

Evert van de Beek was de spreker op deze middag en Joke van den Berg las voor uit het schriftje van haar tante Akke.

Bijna iedereen in onze omgeving kent wel het trieste verhaal over de razzia in Putten op 1 en 2 oktober 1944.

In de nacht van 30 september op 1 oktober was er een aanslag gepleegd door het Puttens verzet op een auto met daarin militairen van de Wehrmacht. Een Duitse officier en een van de verzetsmensen kwamen hierbij om het leven. Op 1 oktober begonnen de Duitse bezetters met een serie vergeldingsmaatregelen.

Zes mannen en een jonge vrouw werden doodgeschoten, ruim 100 woningen in brand gestoken en de allerergste maatregel was dat er 659 jongens en mannen tussen de 18 en 50 jaar werden afgevoerd naar concentratiekampen in Noord-Duitsland.

Na de oorlog keerden slechts 48 mannen terug en van hen stierven er alsnog binnen korte tijd 5 als gevolg van doorstane ontberingen. Een onmenselijk groot drama, dat nog ieder jaar herdacht wordt en in heel veel harten nog steeds zit.

Evert van de Beek was 5 jaar oud en woonde met zijn ouders en enkele evacués op de boerderij naast de plek waar de aanslag gepleegd werd, namelijk bij de Oldenallerbrug.

Op deze ledenmiddag heeft hij veel verteld over deze onuitwisbare gebeurtenis in zijn

leven. Over alles wat er op de dagen rondom de aanslag, tijdens de oorlog erna en in de jaren na de oorlog gebeurde met betrekking tot dit drama. Zijn vader werd meegenomen naar de school en zijn gezin werd in alle onwetendheid en angst over zijn lot op de boerderij achtergelaten.

Op de boerderijen kon het werk niet meer gedaan worden en de koeien kwamen zelf naar de boerderijen gelopen om gemolken te worden. Hij vertelt ook over de ontsnapping van zijn vader en diens medewerker Jan Timmer uit de trein ter hoogte van Apeldoorn en over de terugkeer van zijn vader en dat hij zich daarna op de boerderij moest verbergen. Over de mensen uit het Westen, die door de honger gedreven, probeerden bij de Puttense boerderijen eten te krijgen en over de bevrijding door de Canadezen en de spannende overgave van de Duitsers en over hoe het was na de oorlog in Putten.

Langzaamaan werd duidelijk dat de meeste jongens en mannen nooit meer terug zouden keren. Maar Evert had gelukkig zijn vader nog maar daar durfde hij bijna niet blij om te zijn.

Ook vertelt Evert dat er toch altijd ook nog wel goede Duitse soldaten waren en hoe uiteindelijk de verzoening met de bevolking van Ladelund, waar de meeste Puttenaren waren gestorven, tot stand kwam. De brug daarbij was het geloof. Pastor Meyer uit deze plaats zorgde ervoor dat de omgekomen jongens en mannen

op de begraafplaats naast zijn kerk eerbiedig begraven werden en dat hun families hiervan op de hoogte werden gebracht. Evert en zijn vrouw hebben Ladelund en de graven van hun dierbare overledenen daar ook bezocht en zij waren onder de indruk van het medeleven, de vriendelijkheid en gastvrijheid van de inwoners. Dit is heel goed geweest voor het omzetten van de haatgevoelens voor de Duitsers naar gevoelens van vergeving en verzoening.

Joke van den Berg leest voor uit het schriftje van haar tante Akke. Zij was ten tijde van de razzia 11 jaar.

Op zondag 1 oktober was Akke ziek en lag op bed. Haar broertje Klaas was ook een beetje ziek en hun moeder was bij hen.

Haar vader, Syke en Jitske waren naar de kerk. Er stond opeens een man in uniform voor het raam, ene mijnheer van den Brink, en hij schreeuwde dat haar vader weg moest gaan. Hij kwam dus de mensen waarschuwen. Later kwam haar vader terug van de kerk en hij besloot om naar de schuilplaats te gaan van de R.K. Kerk. Hier woonden zij tegenover. In hun huis sliep vaak de pater van de R.K. Kerk, omdat hij bang was om door de Duitsers opgepakt te worden. Later vond hij een schuilplaats in de kerk, vandaar dat de vader van Akke dat wist. De mensen in Putten waren bang dat ze allemaal doodgeschoten zouden worden bij de Hervormde Kerk.

Daarom zijn Akke en haar moeder, zussen en broertje ook naar de R.K. pastorie gevlucht. Akke beschrijft hoe angstig het was en dat de Duitsers met hun geweren de huizen afgingen om mensen te pakken. Die gingen dan naar de Openbare School en de kerk. In de middag mochten de vrouwen en kinderen en de mannen van boven de 50 naar huis. Akke en haar gezin baden voor de jongens en mannen in de kerk en school. Op maandag werd bekend gemaakt dat alle Puttenaren, die niet op transport werden gezet, Putten moesten verlaten en dat deden Akke en de andere gezinsleden dan ook. Haar vader was als oud mannetje verkleed. Op zijn persoonsbewijs was ook zijn leeftijd veranderd. Ze probeerden bij de boerderijen onderdak te vinden. Dat viel niet mee, want er waren veel mensen op de vlucht en er werd ook nog geschoten. Zij vonden onderdak bij boer Malestein. Uiteindelijk heeft Akke en haar gezin de oorlog overleefd.

Door de opgeschreven woorden van dit 11 jarige Puttense meisje kon je heel goed ervaren hoe angstig en spannend het allemaal was ook voor de mensen, die niet weggevoerd waren. Eigenlijk was dit een getuigenverslag gezien door de ogen van een kind van hoe het in die dagen echt was. Aan het einde van de ledenmiddag werd nog door de aanwezigen psalm 84, vers 3 en 4 gezongen. Dit zongen de jongens en mannen voordat ze weggevoerd werden naar de trein richting Amersfoort nog in de kerk. Het was een heel fijne, indrukwekkende middag.

Compliment nog voor Evert en Joke!

Ellie Stoop

Verslag Ledenmiddag 19 november 2025

Elly opende de middag met het zingen van gezang 488A uit het Liedboek. Daarna las ze een mooi gedicht voor over paddenstoelen. Deze middag kwam Gert Schuurman van het Natuur & MilieuPlatform Ermelo bij ons om te vertellen over paddenstoelen en edelherten. Daar viel heel wat over te vertellen. Paddenstoelen zijn dankbaar, kleurrijk en ze blijven stilstaan. Dat is handig voor fotografen. Een paddenstoel is een klein deel van een schimmel, het vruchtlichaam dat boven de grond komt om sporen te verspreiden. Het mycelium is het grootste deel van de schimmel, dat is een netwerk van dunne draden dat door de bodem en het hout groeit. Als je paddenstoelen plukt kunnen ze niet of moeilijk hun sporen verspreiden en dat is jammer.

Er zijn allerlei soorten zwammen, zoals plaatjeszwammen, buisjeszwammen, stekelzwammen, korstzwammen, trilzwammen, bekerzwammen enz. Sommige paddenstoelen zitten in een vlies. Dat knapt kapot en er blijven resten op de hoed achter. Sommige schimmels leven op dode resten, andere parasiteren ten koste van andere organismen en sommige leven nuttig samen in symbiose (bijvoorbeeld de vliegenzwam en berk). Er zijn meer dan 3000 schimmels.

5 dodelijke paddenstoelen zijn: de groene knolamaniet, de panteramaniet, de voorjaarskluifzwam, het bundelmosklokje en de parasolzwam. Veel paddenstoelen zagen we op beeld voorbijkomen zoals de oesterzwam, de honingzwam, de cantharel, de beurszwam, de berkenzwam, de reuzenzwam (de boom is dan ten dode opgeschreven) enz. De tonderzwam werd vroeger aangestoken, die ging dan gloeien. We kennen misschien nog de tondeldoos.

Gert vertelde nog heel veel over de verschillende paddenstoelen.

Na de pauze ging het over het edelhert.

Een vrouwtjesedelhert is een hinde. Ze is kleiner dan het mannetje dat wel 96-160 kg kan wegen. Edelherten zijn dagdieren maar tegenwoordig zoeken ze vaak 's nachts eten en overdag liggen ze. De paadjes die ze lopen heten wissels, die worden helaas vaak door mountainbikers gebruikt. Ze liggen vaak in de modder tegen teken en ander ongedierte, zoelplekken noemen we die plekken. Hun uitwerpselen noemen we boonsel.

In een hinderoedel is één vrouwtje de baas, de leihinde, zij bepaalt de route en zoekt de beste voedselplekken op. Een hertenroedel zit als los zand aan elkaar. Er is geen heersende dominantie. Dat verandert pas tijdens de bronst, dan gaat dominantie wel een rol spelen.

Sinds de komst van de wolf zijn er dingen veranderd. De mannetjes beschermen meer de hinden en ze burlen niet meer zoveel. Ze hebben nu al vrouwtjes.

De bronst is de voortplantingsperiode van de edelherten. Ze sluiten zich aan bij een hinderoedel en ze dekken de hinden. De edelherten vechten sporadisch en ze verwonden elkaar zelden. Na de voortplantingsperiode is het edelhert uitgeput en moet nu veel gaan eten voor de winter. Eind april tot begin juli worden de kalfjes geboren. Februari/begin maart begint het gewei weer te groeien. Het gewei wordt tussentijds afgeworpen en uit de rozenstokken groeit weer een nieuw gewei. Je hebt 6-enders, 12-enders, 14-enders en in uitzonderlijke gevallen 16-enders. Met de geweien maken ze veel indruk. Ook kunnen herten goed zwemmen.

Na een mooie middag met een interessante lezing bedankte Ellie, Gert Schuurman.

Er zal namens de ANBO-PCOB een gift worden overgemaakt naar het NMP Ermelo.

Daarna werden de tafels klaargezet voor het Stampottenbuffet. De deelnemers zaten in groepjes en konden om beurten naar het buffet gaan. Dat was weer prima verzorgd door slagerij Tomassen uit Putten. Na een gezellig gezamenlijk etentje gingen we na een geslaagde middag weer naar huis.

Joke van den Berg, namens de Activiteitencommissie.

Ledenmiddag 17 december

Deze middag komen twee verhalenvertellers bij ons in de Baanveger. Het wordt een echte voorstelling, versterkt door een geluidsinstallatie. Met Kerst denken we natuurlijk aan de geboorte van Jezus. Wereldwijd worden er nog vele andere Kerstverhalen verteld. De voorstelling heet "Kerstverhalen wereldwijd". We zingen samen bekende Kerstliederen. Bernard Voltman zal ons weer begeleiden op de piano. De middag begint om 14.15 uur. Hartelijk welkom!

Onze Ledenmiddagen in 2026 (om alvast in de agenda te zetten!)

Waar? De Baanveger, IJsbaanweg 45

Hoe laat? We beginnen om 14.15

Voor wie? Leden en niet-leden.

Kosten? Koffie of thee €1,-

21 januari: Deze middag komt iemand van Veilig Verkeer Nederland vertellen over Ouderen in het Verkeer.

18 februari: Martin Idema laat weer een prachtige film zien, dit keer over Nieuw-Zeeland.

25 maart: Ledenvergadering met na de pauze een voorlichting over Voorzorgcirkels.

15 april: Vanmiddag komt Hendrik Hoogeveen met een behoorlijk aantal opgezette dieren.

Hij heeft ze zelf geprepareerd en vertelt er met verve over. "Je kunt mij blij maken met een dode mus".

20 mei- Afsluiting van het seizoen. We ontmoeten elkaar onder het genot van koffie/thee en iets lekkers.

Even helemaal eruit: zorgvakanties van het vakantiebureau

Genieten van een heerlijke vakantie samen met de gezelligheid van andere mensen die ook zorg nodig hebben, in een comfortabel hotel of vakantieschip in Nederland.

En met hulp van liefdevolle (zorg) vrijwilligers om u heen die alle zorg en aandacht geven die u nodig hebt.

Dat is een zorgvakantie van Het Vakantiebureau.

Zo staat het in de folder van het Vakantiebureau.

En zo ervaren vele vakantieguesten het ook.

De gezelligheid van samen iets ondernemen, een spelletje doen, een praatje, een wandeling of een ritje op de duofiets.

Samen een dagje er op uit naar een museum, een stad of park.

Er is van alles mogelijk in deze week met behulp van vrijwilligers.

Zij bieden de zorg die u nodig heeft of thuis gewend bent. Zij gaan mee op stap om u te begeleiden waar nodig.

Er is voor vele doelgroepen een speciale week. Bv. Een week voor mantelzorgers en partners met dementie (thuiswonend).

Mensen met een visuele beperking, senioren met lichte zorg of zonder zorg, enz.

De vakanties vinden plaats in Hotel Nieuw Hydepark in Doorn, Hotel Dennenheul in Ermelo, Hotel IJsselvliedt in Wezep.

En het vakantieschip Prins Willem-Alexander (deze vaart de maand Augustus).

Er zijn natuurlijk kosten verbonden aan een vakantie-week, zijn deze een probleem dan kan het vakantiefonds van het vakantiebureau misschien iets voor u betekenen.

Ook de plaatselijke diaconie van uw kerk heeft hiervoor mogelijkheden. (tegelijk gaat niet). Vraag ernaar bij diaconie of vakantiebureau.

Vanuit Ermelo organiseren we een week voor gasten en vrijwilligers uit Ermelo.

Georganiseerd om ook na de week iets voor elkaar te kunnen betekenen.

Voor informatie over de Ermeloweeek kunt u terecht bij Lourens en Arina de Wolf.

Lourens.dewolf@gmail.com, telnr. 0653708766.

Voor informatie over andere weken en aanmelding kunt u terecht bij het Vakantiebureau.

info@hetvakantiebureau.nl, telnr. 0343-745890

Het Vakantiebureau maakt deel uit van de Protestantse Stichting Diaconaal Vakantiewerk (PSDV)

De volgende nieuwsbrief verschijnt in januari 2026